ГОСПОДАР ЗЛАТНИХ ПАЛМИ И РЕВОЛУЦИЈА KOJA ТЕЧЕ KAO ТЕКИЛА

Куста

Пише: Владимир Путник

„Ви се дивите Емиру Кустурици?! Па то је један од људи без икаквог морала! Каква његова држава Србија?! Није му, бре, држава Србија него Босна и Херцеговина! Срам га било! Да је неки Србин отишао тамо и то урадио, шта бисте мислили о њему?... Нико у Србији није тражио од њега да се покрсти, да се од Емира прозове Немања... То је један купљен човек од А до Ш. Погледајте само имовину коју он има. Ја се стидим тог човека, уопште му се не дивим, јер све ради из користољубља... Да сам ја отишла у Хрватску и примила католичку веру, је л' бисте рекли да сам дивна жена?"

Тако је 5. априла 2007, на ТВ „Пинк", говорила Весна Пешић.

Организатори и продуценти тврде да је била трезна и присебна (упадљиво је да су избегли уобичајену формулацију: „при здравој памети"). Може им се веровати на реч, јер је све у овој причи тачно на свом месту и потпуно логично: и време, и место, и главни учесник, и „предмет интересовања". Из Весне Пешић је само провалило оно што се, кад је реч о славном филмском редитељу Емиру Кустурици, дуго таложи у људима из њеног социјално-политичког и идеолошког миљеа. Носе то и многи други њени „сапутници и

сапатници”, али су издржљивији, мање неуротични, не залећу се у празно.

ЗАТВОРЕНИ МОЗГОВИ „ОТВОРЕНОГ ДРУШТВА”

Госпођа је типични представник целог једног слоја у политичкој класи и јавној делатности данашње Србије. Ћутолози у оним „вуненим временима”, сва своја звања, титуле и синекуре поневши баш из те епохе, неретко самосврстани међу подмукле денунцијанте и скривене главосече, они средином осамдесетих губе (посредно или непосредно) у једном породичном унутарпартијском обрачуну. Суочени са могућношћу да им тако стечени „знање и имање” буду доведени у питање, или у негативан одговор, приморани да иступе корак назад из ешалона за сликање, они се веома брзо престројавају. Нису променили своју нарав, своју аморалност, принципе који их покрећу и воде, само су на брзака променили интернационалу. Из комунистичке шмугнули су у либералкапиталистичку, из марксизма у мондијализам, из реалсоцијализма у концептуализам и модерну, из централног комитета у главни одбор. Разуме се, кад промените такву ситницу као што је интернационала, морате променити и фризуру, гардеробу, оних двадесетак реченица које вртите у свим приликама, као и јасле на које одлазите по спонзорску подршку и инструкције.

Највећи број наших читалаца, поготову оних млађих, такве их зна. Они су шампиони „толеранције”, брбљатори о „људским правима и слободама” и „западним вредностима”, они у најтежим тренуцима за своју земљу говоре најгоре ствари о њој, рат проводе као да су 1941. били стипендисти немачке владе у Берлину, узрок свих зала на овом свету виде у оном свом комунистичком другу који их је преиграо у унутарпартијском породичном обрачуну. Њихова животна филозофија, иако тешка за варење, у суштини је једноставна. Своди се на то да 1937. буду стаљинисти, 1942. нацисти, 1966. титоисти, а данас, дилеме нема, мондијалисти или амерички националисти. „Логичан избор” је једна од њихових главних карактеристика. Не бити „мимо света”, пливати низводно, у главном току (мејнстрим). Да не буде забуне, били би они и 1989. милошевићевци, али су претходно одиграли на погрешну карту, што им се скоро никад не дешава, и то њему, ни мртвом, неће опростити.

(Такође да не буде забуне, постоје озбиљни и вредни људи који искрено верују у принципе либералкапитализма, американизма и анационалног мондијализма. Они су достојни поштовања и кад се са њима нимало не слажемо, могу бити важни саговорници, са њима се може на обострану корист полемисати, и никада их не треба мешати са претходно описаним „профилом".)

СМИГЛ, ЊЕН КУЋНИ ЉУБИМАЦ

Зашто описани ков и слој добија неуротичне нападе кад се спомене Емир Кустурица?

Он је, дословно, тачку по тачку, све оно што они не могу да буду.

Средином осамдесетих, док су они још били сиви комунистички апаратчици, Кустурица је већ био освојио Запад. Освојио га је имагинацијом, поетиком, самосвојношћу. Постао богат и славан. Након 1989, кад су они хрлили у чекаонице за нову западну клијентелу на Истоку, за „корисне идиоте" и „јуришнике новог поретка", мимоишли су се: Кустурица се, видевши и схвативши све, управо враћао кући. Али, није се враћао као губитник који тражи оправдања, него као самоуверени победник који ће повремено опет одлазити тамо по нове верификације својих победа.

Када су се они утркивали у клеветању сопствене земље, када су у најтежим тренуцима за овај народ призивали бомбе и окупацију, нудећи се за принудне управнике, Кустурица се јасно, гласно и одлучно, на свакој тачки свих својих путања, „сврстао уз Србију". Није у томе имао никакве рачунице — неупоредиво већи новац и примамљивије позиције добио би да се придружио хору нападача на сопствену земљу. (Узгред, подсетићемо на један случај да бисмо јасно дочарали колико је Весна Пешић принципијелна у наведеној

изјави. Када је Мирко Ковач, некадашњи Србин из Херцеговине и београдски писац, усред рата отишао за женом у Хрватску и тамо постао Хрват из Међуножја, надаље до патолошких размера блатећи Србију и Београд, Весна Пешић и њени окивали су га у звезде као „храброг либералног интелектуалца”.)

Када је могао остати у САД и бити славни холивудски редитељ муслиманског порекла, Кустурица се после само једног филма, схвативши да његови универзално аутохтони снови нису измириви са америчком „индустријом снова”, опет вратио у Србију. Опет победнички.

Када је, још давно, обелоданио да зна православне и српске корене своје породице, као и час када су исламизовани, он је с благошћу и разумевањем веома убедљиво објаснио сву драматичност позиције муслимана словенске крви на Балкану, тврдећи да им се не може помоћи тако што би сада напречац било избијано муслиманско тло под њиховим ногама. Када се на основу дубоко интимне и дубоко личне одлуке вратио у веру предака, примивши крштење у манастиру Савина у Херцег Новом, он од тога никада није правио маркетиншки циркус, никада није дозволио да се тај чин политизује и употреби у ма чијој пропаганди, никада није ничим увредио муслимане.

Славан и богат, с богатством зарађеним на најтранспарентнији могући начин, када је могао имати „стан у кругу двојке велики као фудбалско игралиште”, или вилу на Дедињу, он је отишао на Мокру гору и тамо подигао бајковити Дрвенград, учинивши за тај крај више него што су Весна Пешић и њени за деценија своје власти и неколико годиница своје лукративне опозиције.

Када је на улазу у београдски „Интерконтинентал” својевремено срео једну битангу из Хан Пијеска и држача свеће сопственој жени-вештици, типа који га је претходно дуго пљуцкао и вређао по новинама, Кустурица није издао оштро саопштење или основао невладину организацију за онанисање, него је испрашио гада. На лицу места; право мало ремек-дело. (Весна Пешић и њени нису тада реаговали, јер се испрашени, који је упрљао све чега се такао, тада кревељио да је десничар, салонски фашиста, а такве, је л’ да, треба прашити на сваком кораку.)

Немамо времена даље да ређамо, закаснићемо на аутобус.

Смирен и чврст на принципима које су они издали, благотворно депатетизован, „дрско лежеран” на свим оним местима о којима они сањају као о коначном смислу постојања, Емир Кустурица је просто неподношљив Весни Пешић и њенима. Већ чињеница да он, такав, постоји, и да тој чињеници не придаје претерани значај, претвара их у Смигла.

У наведеној изјави Весна Пешић је изрекла и тешке увреде, ноторне лажи, па и позиве на ко зна какав обрачун. Да ли је због тога треба тужити? Не. Треба је разумети. И саветовати је да не свраћа у „Интерконтинентал”. **<**